Grønnkrokfrø - Xanthium strumarium

Grønnkrokfrø - Xanthium strumarium

Plante:

Slekten Xanthium består av 25 ulike arter, hvorav grønnkrokfrø er en ettårig urt som kan nå en høyde på 1,2 meter. Planten har en karakteristisk vekstform med strittende greiner og spredte, stivhårede blader. Bladene varierer i form fra ovale til trekantede med hjerteformet basis, og de kan være enten hele eller ha tre til fem takkete fliker.

Blomstringen består av grønnaktige kurver, der hann- og hunnblomstene sitter adskilt på samme plante (sambo). Et særpreg ved planten er kurvdekkbladene, som er utstyrt med enten rette eller krokete torner. I naturen trives urten best på fuktige steder i lavlandet, men den kan også dyrkes på solrike plasser i næringsfattig jord.

Bruk:

Det er fruktene som brukes medisinsk. Disse høstes ved modning og tørkes før de tilberedes som avkok. Innen kinesisk urtemedisin er denne drogen kjent under navnet Fructus Xanthii Sibiri.

Virkning:

Smertestillende, krampeløsende, antibakteriell, sopphemmende, antirevmatisk. Åpner passasjene i nesen, ”sprer vind” og ”driver ut varme”. Driver bort "utvortes vind".

Hjelper mot:

Høysnue, bihulebetennelse, katarrer, hodepine, revmatisme, kronisk leddgikt, lumbago, spedalskhet, kløe og andre hudplager.

Generelt:

Grønnkrokfrø har ytre likhetstrekk med storborre, særlig de tornete frøkapslene som fester seg til både pels og tekstiler. Urten ble først dokumentert i kinesisk medisin under Tang-dynastiet og er fremdeles en sentral komponent i moderne kinesiske patentmedisiner.

© Viten.org

Medisinske bruksområder:

Innenfor tradisjonell kinesisk medisin (TCM) er urten mest kjent for å åpne nesepassasjen ved bihulebetennelse, høysnue og katarrer med seigt slim. Den brukes også mot:

- Smerter: Akutt hodepine, nakkestivhet, revmatisme og lumbago.

- Hudplager: Utvortes bruk mot kløe og andre hudproblemer.

- Betennelser: In vitro-studier har vist at urten virker hemmende på Staphylococcus aureus-bakterier.

- Urten inneholder giftstoffer som krever forsiktighet. For å fjerne giftigheten må fruktene alltid kokes i minst 30 minutter, da varmebehandlingen nøytraliserer de skadelige stoffene. Den vanlige daglige dosen ligger mellom 6 og 15 gram. Smaksprofilen beskrives som søt, skarp og bitter med en "varm energi".

- Mens grønnkrokfrø er utbredt i Østen, har den svært liten utbredelse innenfor vestlig urtemedisin.

Andre navn:

- Familie: Asteraceae - Kurvplantefamilien

- Latin: Xanthium strumarium

- Engelsk: Cockleburr

- Norsk: Grønnkrokfrø

- Svensk: Ljus gullfrö

© Viten.org